

BÖLÜM III

SEGBİS (SES VE GÖRÜNTÜ BİLİŞİM SİSTEMİ)

SEGSİS Nedir?

SEGBİS, sesli ve görüntülü bilişim sistemi kavramının kısaltılmış ismidir.

SEGBİS uygulaması ülkemizde 20 Eylül 2011'de Resmi Gazetede yayınlanmış olan yönetmelikle kullanılmaya başlanmıştır.

SEGBİS: UYAP Bilişim Sisteminde ses ve görüntünün aynı anda elektronik ortamda iletildiği, kaydedildiği ve saklandığı bir uygulamadır.

SEGSİS Nedir?

Sesli ve Görüntülü Bilişim sistemi (SEGBİS), soruşturma ve kovuşturma aşamasında Cumhuriyet savcısı, hâkim veya mahkeme tarafından dinlenilmesine gerek görülen kişilerin ses ve görüntü bilişim sistemi kullanılarak dinlenmesi, kayda alınması ve saklanmasına olanak sağlayan bir sistemdir.

Bu sistem ses ve görüntüyü bir yerden bir yere aktarmak, kaydetmek, muhafaza etmektedir. Bu yazılım sayesinde, UYAP elektronik sistemi üzerinden, yargı çevresi dışında bulunan veya Cumhuriyet savcısı, hâkim ya da mahkeme önüne getirilemeyen kişi bizzat yetkili makam tarafından dinlenmiş olmaktadır.

SEGBİS Nedir?

SEGBİS uygulaması ile erişilmek istenen temel amaç yönetmelikte belirtildiği üzere soruşturma ve kovuşturma aşamasında Cumhuriyet savcısı, hâkim veya mahkemece dinlenilmesine gerek görülen kişilerin Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi kullanılarak dinlenilmesi, kayda alınması, saklanmasıdır.

SEGBİS' in Yararları

- ▶ Duruşma ve diğer adli işlemlerin ses ve görüntü bilişim sistemleri ile kaydedilmesi,
- ▶ Yargılamanın yapıldığı mahkemeye fiziklen gitme imkânı olmayan veya başka bir yerde bulunan kişilerin hızlı ve etkin bir şekilde ve daha az masrafla dinlenilebilmesi,

SEGBİS'in Yararları

- ▶ Mahkeme heyeti ile farklı yerdeki tarafların yüz yüzelik ilkesi gereği aynı odadaymış gibi iletişim kurmaları,
- ▶ Yol tutuklamalarından dolayı oluşan mağduriyetlerin en aza indirilmesi,
- ▶ Sanık ve hükümlülerin saatlerce süren duruşma yolculuklarını ortadan kaldırmak,
- ▶ Yurt dışında bulunan tarafların da duruşmalara katılmalarını sağlamak.
- ▶ İnsan hakları ihlallerinin önüne geçilmesi,

SEGBİS'in Olumsuz Yanları

Ceza muhakemesinin temel ilkelerinden olan vasıtasızlık ve sözlülük ilkesine aykırılık teşkil etmesi bunun neticesinde kişinin adil yargılanma hakkının zedelenmesi bu uygulamanın olumsuz yanlarıdır.

SEGBİS Usul Hükümleri

Ceza Muhakemesinde Ses ve Görüntü Bilişim Sisteminin Kullanılması Hakkında Yönetmelik gereğince aşağıda belirtilenler SEGBİS aracılığı ile duruşmalara katılabilirler:

► **Huzurda bulunamayanlar**

Soruşturma ve kovuşturma aşamasında talep eden makam tarafından kabul edilen mazeretleri nedeniyle hazır bulunamayan kişi SEGBİS ile dinlenebileceği gibi SEGBİS üzerinden duruşmalara da katılabilir.

SEGBİS Usul Hükümleri

Talep eden makam, dinleme yapacağı kişinin kimlik bilgilerini, dinleme zamanını ve dinleme için yapılması gereken hazırlıkları ilgili kolluk birimine bildirir. İlgili kolluk birimi, yeterli sayıda kolluk görevlisinin dinleme işlemi sırasında hazır bulunmasını sağlar. İlgili kolluk görevlisi, dinlenecek kişiyi, dinlemenin yapılacağı yerde hazır eder. Talep eden makam ayrıca belirtmediği sürece, dinlenecek kişinin dinleme talebinde belirtilen kişi olduğuna dair bir tutanak, kolluk görevlisince düzenlenir ve imzalanır.

SEGBİS Usul Hükümleri

► **Ceza infaz kurumunda bulunanlar**

Teknik altyapının hazır olması durumunda ceza infaz kurumunda bulunan kişi SEGBİS ile dinlenebileceği gibi SEGBİS üzerinden duruşmalara da katılabilir. Talep eden makam, dinleme yapacağı kişinin kimlik bilgilerini, dinleme zamanını ve dinleme için yapılması gereken hazırlıkları ilgili ceza infaz kurumu yönetimine bildirir.

İlgili ceza infaz kurumu görevlisi dinlenecek kişiyi, dinleme odasında hazır eder. Talep eden makam ayrıca belirtmediği sürece, dinlenecek kişinin dinleme talebinde belirtilen kişi olduğuna dair bir tutanak, ceza infaz kurumu görevlisince düzenlenir ve imzalanır.

SEGBİS Usul Hükümleri

SEGBİS Usul Hükümleri

► Tedavi kurumlarında bulunanlar

Soruşturma ve kovuşturma aşamasında tedavi kurumlarında bulunan kişi SEGBİS ile dinlenebileceği gibi SEGBİS üzerinden duruşmalara da katılabilir. Talep eden makam, dinleme yapacağı kişinin kimlik bilgilerini, dinleme zamanını ve dinleme için yapılması gereken hazırlıkları ilgili tedavi kurumu yönetimine ve kolluk birimine bildirir. İlgili kolluk birimi, yeterli sayıda kolluk görevlisinin dinleme işlemi sırasında hazır bulunmasını sağlar. İlgili kolluk görevlisi dinlenecek kişiyi, dinleme odasında hazır eder. Talep eden makam ayrıca belirtmediği sürece, dinlenecek kişinin dinleme talebinde belirtilen kişi olduğuna dair bir tutanak, kolluk görevlisince düzenlenir ve imzalanır.

SEGBİS Usul Hükümleri

► Yargı çevresi dışında bulunanlar

Talep eden makam, SEGBİS kullanmak suretiyle dinleyeceği kişileri, bu kişilere ait adres ve kimlik bilgileri ile varsa isnat olunan suçu ya da olayı, dinleme için yapılması gereken hazırlıkları talep edilen makama bildirir. Talep edilen makam talep doğrultusunda, dinlenecek kişinin dinleme odasında hazır edilmesini, bu kişinin dinleme talebinde belirtilen kişi olduğuna dair bir tutanak düzenlenmesini sağlar. Talep eden makam ayrıca belirtmediği sürece, dinlemeden önce dinlenecek kişinin kimliği, adliyelerde yazı işleri müdürü veya hâkim tarafından görevlendirilecek personel aracılığı ile tespit edilir.

SEGBİS Usul Hükümleri

► Yakalama hâlinde dinleme

Hâkim veya mahkeme tarafından verilen yakalama emri üzerine soruşturma veya kovuşturma evresinde yakalanan kişi, derhal yetkili hâkim veya mahkeme önüne çıkarılır. Mahkemeye çıkarılamıyorsa; yakalamanın yapıldığı yer Cumhuriyet başsavcılığı, işin niteliğine göre yakalamayı talep eden ya da yakalama kararını veren makam ile irtibata geçer.

İrtibata geçilen makamın uygun görmesi hâlinde yakalanan şahıs, SEGBİS ile dinlenilmesi için hazır edilir.

SEGBİS Usul Hükümleri

Yakalamanın yapıldığı yerde SEGBİS yoksa bu sistemin bulunduğu ve kullanıma hazır olduğu yere en yakın yer Cumhuriyet başsavcılığı veya mahkemesine götürülür.

En geç yirmi dört saat içinde bu işlemler yapılamıyorsa, kişi aynı süre içinde en yakın sulh ceza hâkimi önüne çıkarılır; serbest bırakılmadığı takdirde, yetkili hâkim veya mahkemeye en kısa zamanda gönderilmek üzere tutuklanır. Cumhuriyet savcısı, hâkim veya mahkemece uygun görülmesi hâlinde SEGBİS'le de dinlenebilir.

CMK'deki bu hükümlerin bir kısmı için SEGBİS kullanımı tercihe bağlı iken bir kısmı bakımından zorunludur.

BÖLÜM SONU